

ANALYSE NIET HETERO, WEL CELIBATAIR

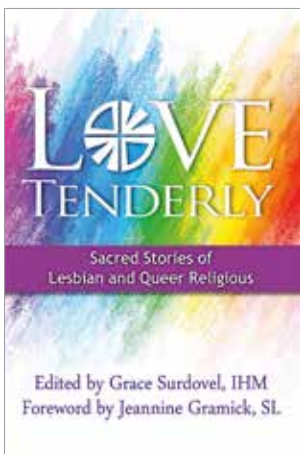
Matthias Ausloos

De Congregatie voor de Geloofsleer publiceerde op 22 februari een negatief *responsum* op een vraag over de mogelijkheid tot het zegenen van homoseksuele relaties. In West-Europa leidde

Niet-hetero zusters pleiten voor begrip

New Ways Ministry zet zich in voor rechtvaardigheid en gelijkheid voor lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en queer (lgbtq) katholieken. De organisatie wil dialoog tussen groepen en individuen stimuleren, persoonlijke en structurele homofobie bestrijden en de acceptatie van lgbtq-mensen bevorderen. Ook het boek *Love Tenderly. Sacred Stories of Lesbian and Queer Religious* met 23 getuigenissen past in dat opzet.

Grace Sardovel (red.), *Love Tenderly. Sacred Stories of Lesbian and Queer Religious*, New Ways Ministry, Mount Rainier, 2021, 202 blz.

Wat de bundel vooral leert, is dat geen enkel verhaal van de zusters die getuigen, hetzelfde is. Hun achtergronden variëren van zogenaamde *cradle Catholics* uit de typische grote katholieke Iers-Italiaanse families tot bekeeringen tijdens studies of later. Veel zusters besteden in hun getuigenissen aandacht aan hun keuze om in te treden in een religieuze gemeenschap. Een opvallend aantal religieuzen zegt hun roeping te hebben onderscheiden in hun middelbare schooltijd, toen ze in aanraking kwamen met zusters wier zorg voor de armen en voor mensen in nood of wier gelukkige uitstraling ze bewonderden.

Bepaalde vriendschappen

Verschillende zusters halen aan dat in hun kindertijd of de tijd waarin zij intraden – voor de meesten net voor, in of net na de jaren 1960 –, er simpelweg niet over homoseksualiteit of geaardheid werd gesproken. Zo stelt een zuster ironisch: “Er bestonden

geen gay of queer jongeren in die tijd”. Ook in de religieuze gemeenschappen werd niet of slechts in verhullende termen gesproken over die onderwerpen. Zo herinneren enkele zusters zich dat ze werden gewaarschuwd voor “bepaalde vriendschappen”.

Bevrijdend celibaat

Veel zusters leggen in hun getuigenissen de nadruk op hun visie op en ervaringen met het celibaat. Voor velen is het celibaat een belangrijke waarde die hun band met God versterkt, voor enkelen is het iets dat dient te verdwijnen. Zo stelt zuster Francesca dat de gelofte van kuisheid haar grootste moeilijkheid was: “Levenslang celibaat is onrealistisch, ongezond en voor mij onbereikbaar”. Zij had zichzelf tijdens haar studies dan ook toestemming gegeven te “experimenteren”, omdat ze daarna zou intraden. Ook andere zusters bekennen en getuigen dat ze al dan niet fysieke en seksuele relaties hadden met andere zusters. Anderen worstel-

den met het celibaat, maar omarmden het als een manier om zichzelf te accepteren, beter te leren kennen en dichter bij God te komen. Zo getuigt zuster Alice: “Ik begreep dat het celibaat, geworteld in de relatie met Christus, me vrijmaakt om meer mezelf te zijn”. Zuster Ann vertelt dat haar interpretatie van het celibaat veranderde: “Toen ik in het religieuze leven intrad, verstond ik onder celibataire kuisheid het opgeven van een fysieke, seksuele relatie met een man. Nu begrijp ik dat ik geroepen ben te leven in intieme, niet-seksuele relaties met mannen en vrouwen. Ik geloof dat het mogelijk is om God met heel mijn wezen lief te hebben, niet omdat ik niet verlang naar een seksuele verbintenis met een ander, maar omdat ik meer verlang naar God”.

Seksuele schaamte

Veel zusters getuigen dat ze maar geleidelijk aan in hun leven en vaak gepaard gaande met veel onzekerheid, twijfel, angst en schaamte, tot de

“Ieder mens is gemaakt voor de liefde”

“Ieder van ons ervaart een of andere stoornis in onze seksuele lusten of aantrekkingen en ieder van ons is geroepen zich van die stoornissen af te keren tot de liefdevolle zelfbeheersing van de kuisheid”, Mike Schmitz. © Flickr

Mike Schmitz' boek is in de eerste plaats gericht op katholieke jongeren die zich aange trokken voelen tot mensen van hetzelfde geslacht, maar is daarnaast verhelderend voor elke geïnteresseerde. De kracht van het boek ligt erin dat het niet meteen vertrekt vanuit de leer van de katholieke kerk over homoseksualiteit, maar dat de auteur de lezer meeneemt in zijn redenering en heel wat concepten en ideeën toelicht, ondersteund door en doorspekt met citaten uit de Schrift en het magisterium, en met analogieën en persoonlijke anekdotes. Het is pas na twee derden van het boek dat Schmitz de artikels uit de catechismus over homoseksualiteit citeert en duidt. Dat illustreert meteen welk een achtergrond hij nodig acht om die drie artikels te interpreteren.

Lichaam en ziel

Als eerste zet Schmitz de christelijke visie op lichaam en ziel uiteen. Christenen geloven dat het lichaam goed is en een plaats heeft in het zijn. Vervolgens gaat de auteur in op wat hij *what-it-is-ness* noemt, de natuur. Om die te bepalen, dient volgens Schmitz naar de *what-it-is-for-ness*, het doel, gekeken te worden. Zo is het ook voor de mens: “Wij zijn bestemd om God te kennen, lief te hebben en te dienen in deze wereld, op een zodanige wijze dat wij voor eeuwig met Hem zullen leven in het hiernamaals”. Schmitz onderscheidt voor seks twee doelen: “de complementaire verbintenis van het koppel en voortplanting”. Het is mogelijk om een van beide of beide doelen los te laten of uit te schakelen, maar dat heeft negatieve gevolgen: “Omdat de seksuele daad geworteld is in onze menselijke natuur en een doel heeft dat verband houdt met die natuur, brengen we schade toe aan onszelf en anderen als we zo handelen dat we die natuur schenden”.

Berichtgeving over de katholieke kerk en lgbtq-onderwerpen maakt duidelijk dat de kerkelijke leer ter zake vaak slecht gekend is of verkeerd begrepen wordt. Daardoor wordt de kerk intolerantie, discriminatie en homofobie verweten, wat dan weer katholieke lgbtq-personen kwetst. Met zijn boek *Made for Love. Same-Sex Attractions and the Catholic Church* wil priester en jongerenpastor Mike Schmitz hen tegemoet komen en de onwetendheid doorbreken.